

เพียงหนึ่งเดียวจากหลายพันแชร์

written by กองบรรณาธิการ | สิงหาคม 17, 2017

โดยสมานฉันท์ พุทธจักร

ขอนแก่น – ลำดับเหตุการณ์เกือบ 8 เดือนของคดี “ไผ่ ดาวดิน” แชร์บทความเวปไซด์บีบีซีไทย ตั้งแต่จุดเริ่มต้นเมื่อ เสธ.พิทแจ้งความที่สภ.เมืองขอนแก่น จนถึงวันที่ไผ่รับสารภาพต่อศาลจังหวัดขอนแก่น

นายจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา หรือ “ไผ่ ดาวดิน” ได้รับการต้อนรับจากบิดาและมารดา เมื่อวันที่ 23 ส.ค. 2559 ขณะ ถูกปล่อยตัวออกจากทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น หลังศาลมณฑลทหารบกที่ 23 ให้ประกันตัว ในคดีชู้ป่ายต่อ ด้านรัฐประหาร ที่อนุสรีย์ประชาธิปไตย จ.ขอนแก่น ซึ่งเป็น 1 ใน 5 คดีที่ไผ่ถูกฟ้องร้อง

เมื่อวันที่ 15 ส.ค. ที่ผ่านมา ศาลจังหวัดขอนแก่นได้มีคำพิพากษาคดีที่นายจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา หรือ “ไผ่ ดาวดิน” นักกิจกรรมผู้เคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เป็นจำเลยในข้อหาหมิ่นเบื้องสูง ตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 จากการแชร์บทความพระราชประวัติรัชกาลที่ 10 ของสำนักข่าวบีบีซีไทยบนหน้าเฟซบุ๊กของตนเอง โดยสั่งจำคุก

นายจตุภัทร์ 5 ปี แต่จำเลยรับสารภาพจึงลดโทษกึ่งหนึ่ง เหลือ 2 ปี 6 เดือน

นับเป็นการตัดสินคดีความที่ได้รับความสนใจจากสังคมอย่างมาก เนื่องจากตัวมีเพียงนายจตุภัทร์คนเดียวที่ถูกดำเนินคดีจากการแชร์บทความดังกล่าว ทั้งที่มียอดแชร์รวมกันมากกว่า 2,800 คน และยังเป็นคดี 112 คดีหนึ่งในรัชสมัยปัจจุบัน เดอะอีสถานเรคคอร์ดจึงรวบรวมเหตุการณ์สำคัญต่างๆ เกี่ยวกับคดีตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงวันพิพากษามาเสนอ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความไม่ปกติที่ไม่ได้รับ

จุดเริ่มต้นของการจับกุม

1 ธ.ค. 2559 นายจตุภัทร์ได้แชร์รายงานข่าวของบีบีซีไทย เรื่อง “พระราชประวัติกษัตริย์พระองค์ใหม่ของไทย” พร้อมคัดลอกข้อความบางส่วนมาประกอบคำบรรยายลงในเฟซบุ๊กส่วนตัว

2 ธ.ค. 2559 พ.ท.พิทักษ์พล ชูศรี หรือ เสธ.พีท รองหัวหน้า

กองยุทธการมณฑลทหารบกที่ 23 จังหวัดขอนแก่น เข้าแจ้งกล่าวหานายจตุภัทร์ต่อสภ.เมืองขอนแก่น

3 ธ.ค. 2559 เจ้าหน้าที่ตำรวจนอกเครื่องแบบ สภ.เมืองขอนแก่น นำหมายจับจากศาลจังหวัดขอนแก่น มาแสดงต่อ นายจตุภัทร์ ที่บริเวณวัดป่าโปร่งข้าง อ.แก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ ซึ่งขณะนั้นตัวเขาเองได้เดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรมเดินธรรมยาตราที่วัดป่าสุคะโต ซึ่งจัดเป็นประจำทุกปี โดยวัดแห่งนี้มีพระไพศาล วิศาโล เป็นเจ้าอาวาส

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำตัวนายจตุภัทร์ไปยังสภ.แก้งคร้อเพื่อทำบันทึกการจับกุม แล้วนำตัวนายจตุภัทร์ไปยังศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 4 เพื่อสอบสวน พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 และ พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ โดยนายจตุภัทร์ได้ให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา

นับตั้งแต่การจับกุมจนเสร็จสิ้นการแจ้งข้อกล่าวหา ญาติและทนายความของนายจตุภัทร์ต่างรออยู่ที่ สภ.เมืองขอนแก่นซึ่งเป็นพื้นที่ที่เสธ.พีทแจ้งข้อกล่าวหา แต่นายจตุภัทร์กลับถูกควบคุมตัวไปยังสภ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น เจ้าหน้าที่ตำรวจให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นคดีเกี่ยวข้องกับความมั่นคง มีความละเอียดอ่อนและมีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลอื่น หากควบคุมไว้ที่สภ.เมืองขอนแก่น อาจกระทบต่อความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยได้

4 ธ.ค. 2559 พนักงานสอบสวนสภ.เมืองขอนแก่นยื่นคำร้องขอฝากขังนายจตุภัทร์ต่อศาลจังหวัดขอนแก่น ทนายความของจตุภัทร์ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราว และนำเงินสดวางเป็นหลักประกันจำนวน 400,000 บาท ศาลจึงมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์โดยไม่กำหนดเงื่อนไขใดๆ

ถอนประกันตัวเหตุเย้ยหยันอำนาจรัฐ

16 ธ.ค. 2559 ศาลจังหวัดขอนแก่นได้นัดนายจตุภัทร์และนายประกันเพื่อไต่สวนคำร้องที่พนักงานสอบสวนสภ.เมืองขอนแก่น ได้ยื่นคำร้องขอถอนประกันนายจตุภัทร์ โดยให้เหตุผลในการถอนประกันว่า หลังจากได้รับการปล่อยตัว

ชั่วคราว ผู้ตัองหายังแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์เฟซบุ๊กของตนเองในทางเยาะเย้ยเจ้าพนักงาน โดยพนักงานสอบสวนยกข้อความที่เขียนว่า

“ตอนแรกก็อยากจะขอโทษเพื่อนประขามติทั้ง 3 คน เพราะคดีล่าสุดก็โดนไป 400,000 แต่ผมไม่ได้ผิดใจ ผมไม่สามารถระทำการขอโทษได้จริง ๆ #เศรษฐกิจมันแย้แม่รงเอาแต่เงินประกัน” ที่นายจตุภัทร์ได้โพสต์เมื่อวันที่ 14 ธ.ค 2559 มากล่าวอ้าง

นอกจากนั้นยังให้เหตุผลอีกว่า ผู้ตัองหาเคยมีประวัติการระทำการผิดเกี่ยวกับคดีความมั่นคงมาหลายคดี และคดีนี้เป็นคดีร้ายแรง จึงอาจจะเป็นการยุ่งเหยิงพยานหลักฐานได้

ภาพของนายจตุภัทร์ บุญภัทรรักษา (เสื้อดำใส่แว่นตา) และเพื่อน ที่ถูกเจ้าหน้าที่นำไปอ้างว่าเป็นการเย้ยหยันอำนาจรัฐซึ่งนำมาสู่การถอนประกันตัวตั้งแต่วันที่ 22 ธ.ค. 2559 จนถึงปัจจุบัน

22 ธ.ค 2559 ศาลจังหวัดขอนแก่นได้สวนคำร้องขอถอนสัญญาประกันตัวของพนักงานสอบสวนโดยผู้พิพากษาได้สั่งพิจารณาคดีเป็นการลับ ทำให้ผู้สังเกตการณ์และเพื่อนไม่สามารถเข้าไปในห้องพิจารณาคดีได้ มีเพียงนายจตุภัทร์ มารดา และทนายความ ที่อยู่ในห้องพิจารณาคดีได้ ต่อมาศาลได้มีคำสั่งให้เพิกถอนสัญญาประกันตัวของนายจตุภัทร์ โดยให้เหตุผลว่า นายจตุภัทร์ไม่ได้ลบโพสต์รายงานของเว็บไซต์บีบีซีไทยบนเฟซบุ๊กซึ่งเป็นโพสต์ที่ถูกตั้งข้อกล่าวหา และได้มีการแสดงพฤติกรรมบนสื่อออนไลน์ในเชิงสัญลักษณ์เย้ยหยันอำนาจรัฐ

หลังศาลออกคำสั่งถอนสัญญาประกันตัว ทนายความของนายจตุภัทร์ได้ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวอีกครั้ง แต่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องโดยให้เหตุผลเพียงว่า “ไม่มีเหตุที่จะเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม” นายจตุภัทร์จึงถูกเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์นำตัวขึ้นรถไปยังทัณฑสถานบำบัดพิเศษขอนแก่น โดยไม่รอนำตัวไปพร้อมผู้ต้องหาคนอื่น ๆ ที่ยังอยู่ที่ศาลจังหวัดขอนแก่น

ความพยายามกลับสู่อิสรภาพล้มเหลวอีกครั้ง

23 ธ.ค. 2559 ทนายความของนายจตุภัทร์เข้ายื่นคำร้องอุทธรณ์ถึงศาลอุทธรณ์ภาค 4 ให้พิจารณายกเลิกคำสั่งถอนประกันฉบับลงวันที่ 22 ธ.ค. 2559 ของศาลจังหวัดขอนแก่น และมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์ระหว่างการพิจารณาคดี โดยให้เหตุผลประกอบคำร้องว่า นายจตุภัทร์ไม่เคยผิดเงื่อนไขประกันหรือก่อความเสียหาย และไม่มีแนวโน้มจะก่อความเสียหายต่อพยานหลักฐาน

27 ธ.ค. 2559 ศาลอ่านคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค 4 ยืนตามศาลจังหวัดขอนแก่นคือ ไม่ยกเลิกคำสั่งถอนสัญญาประกัน โดยเป็นการอ่านคำสั่งผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์มายังห้องขังภายใต้อาคารศาล

28 ธ.ค. 2559 ทนายความของนายจตุภัทร์ยื่นคำร้องขอเพิกถอนกระบวนการพิจารณาคำร้องขอฝากขังนายจตุภัทร์ในคดีที่ 3 เนื่องจากเมื่อวันที่ 27 ธ.ค. 2559 มีการออกคำสั่งอนุญาตฝากขังนายจตุภัทร์แต่ศาลไม่ได้อ่านคำสั่งอนุญาตฝากขังให้ผู้ต้องหาฟัง รวมทั้งไม่ได้สอบถามว่ามีความต้องการจะคัดค้านการฝากขังด้วยหรือไม่ โดยนายจตุภัตรยืนยันว่า ตนไม่ได้ลงลายมือชื่อในเอกสารคำสั่งศาลที่ให้ฝากขังคดี 3

ทนายความและนายวิบูลย์ บุญภัทรรักษา บิดาของนายจตุภัทร์จึงเห็นว่า การอนุญาตให้ฝากขังเป็นการพิจารณาหลังจำเลยซึ่งผิดตามกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญา แต่ศาลได้พิจารณาว่า คำร้องขอฝากขังดังกล่าวของพนักงานสอบสวนนั้นชอบด้วยกฎหมาย

ยังไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม

13 ม.ค. 2560 ครอบครัวของนายจตุภัทร์ได้ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์ เป็นครั้งที่ 5 โดยให้เหตุผลว่า ผู้ต้องหามีความจำเป็นต้องสอบวิชาสุดท้ายเพื่อสำเร็จการศึกษา รวมทั้งได้ตั้งค่าความเป็นส่วนตัวในโพสต์ที่ถูกกล่าวไว้ชั่วคราว เพื่อไม่ให้คนทั่วไปเห็นข้อความดังกล่าวระหว่างการพิจารณาของศาล แต่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์ เนื่องจากศาลอุทธรณ์ภาค 4 เคยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวมาแล้ว และยังไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม

10 ก.พ. 2560 ศาลจังหวัดขอนแก่นเบิกตัวนายจตุภัทร์มารับทราบข้อกล่าวหาและแถลงเปิดคดี หลังอัยการจังหวัดขอนแก่นสั่งฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดขอนแก่น ซึ่งในการแถลงเปิดคดี ศาลจังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาคดีเป็นการลับ นายกฤษฎาภรณ์ นุตจรัส ทนายความของผู้ต้องหา กล่าวว่า ผู้พิพากษาใช้เวลาในการแถลงเปิดคดีเพียง 5 นาที แล้วมี

คำสั่งให้จำเลยถูกคุมขังต่อไปในช่วงของการพิจารณาคดี ซึ่งอัยการได้สั่งฟ้องจำเลยรวม 2 ข้อกล่าวหา คือ ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ม.112 และพ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ ซึ่งเมื่อผู้พิพากษาอ่านข้อกล่าวหาให้นายจตุภัทร์รับทราบ นายจตุภัทร์ได้ปฏิเสธทุกข้อกล่าวหา

22 ก.พ. 2560 ทนายความเข้ายื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์อีกครั้ง โดยวางเงินประกันเพิ่มเป็น 7 แสนบาทจากเดิม 4 แสนบาท และมีบิดาของจำเลย พร้อมกับนายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ นักเขียนและนักวิชาการอิสระ เป็นนายประกัน แต่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว เนื่องจากยังไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม

26 ก.พ. 2560 ทนายความเข้ายื่นอุทธรณ์ถึงศาลอุทธรณ์ภาค 4 คัดค้านคำสั่งของศาลจังหวัดขอนแก่น ที่ไม่อนุญาตให้ประกันตัวนายจตุภัทร์ เมื่อวันที่ 22 ก.พ. 2560 โดยทนายความของนายจตุภัทร์ให้เหตุผลในการอุทธรณ์ดังกล่าวว่า เนื่องจากขณะนี้กระบวนการสอบสวนโดยพนักงานสอบสวนสิ้นสุดแล้วหลังพนักงานอัยการมีการพิจารณาสั่งฟ้องคดี คำสั่งว่าไม่มีเหตุเปลี่ยนแปลงไปนั้นจึงไม่ถูกต้อง

1 มี.ค. 2560 ศาลอุทธรณ์ภาค 4 มีคำสั่งยืนตามศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้ประกันนายจตุภัทร์เนื่องจากคดีมีอัตราโทษสูง เป็นคดีความมั่นคง และผู้ต้องหาไม่แน่วแน่ ยืนยันอำนาจรัฐฯ ซึ่งการพิจารณาคดีครั้งนี้ไม่ได้เป็นการพิจารณาโดยลับเหมือนครั้งที่ผ่านมา

นายจตุภัทร์แถลงต่อศาลว่า การที่ตนไม่ได้ประกันตัวทำให้ไม่ได้ปรึกษาทนายเรื่องคดี ซึ่งตนไม่ได้มีแค่คดีเดียว จึงส่งผลให้คดีอื่นล่าช้าด้วย อีกทั้งตนยังถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าศาลจะตัดสินว่ามีความผิด แต่ตนกลับไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวเหมือนคนอื่น ยังคงถูกขังทำให้ตนไม่สบายใจ เพราะไม่รู้ว่าจะถูกขังอยู่แบบนี้อีกนานแค่ไหน ทั้งนี้ การปรึกษากับทนายความ ตนก็ทำไม่ได้เต็มที่

21 มี.ค. 2560 ศาลจังหวัดขอนแก่นนัดพร้อมโจทก์-จำเลยเพื่อตรวจพยานหลักฐานและกำหนดวันนัดสืบพยานในคดี ทนายแถลงต่อศาลเพื่อขอเลื่อนการตรวจพยานหลักฐานออกไปเนื่องจากทนายความไม่สามารถนั่งคุยกับจำเลยได้อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุผลว่าเรือนจำจัดให้ทนายความกับจำเลยปรึกษากันภายในห้องเยี่ยมญาติ จึงไม่สามารถนำเอกสารให้จำเลยดูได้

ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนการตรวจพยานหลักฐาน เนื่องจากหากเลื่อนนัดออกไป จะทำให้กระบวนการพิจารณากินเวลาเกิน 6 เดือนเนื่องจากจำเลยถูกคุมขังมานานแล้ว และศาลได้ให้โอกาสทนายความและนายจตุภัทร์ได้ปรึกษาหารือข้อเท็จจริงกันอย่างเต็มที่แล้ว

จากนั้น ทนายความจึงได้ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวต่อศาลครั้งที่ 8 แต่ศาลมีคำสั่งไม่อนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวอีกครั้ง

5 เม.ย. 2560 ศาลอุทธรณ์ภาค 4 มีคำสั่งยืนตามศาลชั้นต้นไม่อนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์หลังทนายความเข้า

ยื่นอุทธรณ์เพื่อคัดค้านคำสั่งศาลจังหวัดขอนแก่นที่ไม่อนุญาตให้ประกันตัว เมื่อวันที่ 21 มี.ค. 2560 โดยคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 4 ระบุว่า พิเคราะห์พฤติการณ์แห่งคดี ประกอบกับศาลอุทธรณ์ภาค 4 เคยมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวจำเลยมาแล้ว กรณีตามคำร้องของจำเลยไม่มีเหตุที่จะเปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิม

8 พ.ค. 2560 ศาลจังหวัดขอนแก่นไม่อนุญาตปล่อยตัวชั่วคราวนายจตุภัทร์ หลังบิดานายจตุภัทร์ได้ยื่นขอประกันตัวเพื่อให้ นายจตุภัทร์เดินทางไปรับรางวัลดวงจุมเพื่อสิทธิมนุษยชนที่ประเทศเกาหลีใต้ รางวัลที่มูลนิธิ May 18 Memorial Foundation ได้มอบให้นายจตุภัทร์

สืบพยานเป็นการลับและการสารภาพ

3 ส.ค. 2560 ศาลจังหวัดขอนแก่นนัดสืบพยานโจทก์นัดแรก ทั้งนี้ ศาลยังได้มีคำสั่งให้พิจารณาคดีเป็นการลับทั้งคดี โดยอนุญาตให้ทนายความ และบิดามารดาของนายจตุภัทร์เข้าไปในห้องพิจารณาเท่านั้น ห้ามไม่ให้เผยแพร่เนื้อหาของ การสืบพยานในคดีนี้ ซึ่งในวันดังกล่าวยังได้มีการสืบพยานฝ่ายโจทก์คือ พ.ท.พิทักษ์พล ชูศรี ผู้แจ้งข้อกล่าวหา ซึ่ง ยังสืบพยานปากนี้ไม่แล้วเสร็จ

4 ส.ค. 2560 ศาลนัดสืบพยานโจทก์นัดที่ 2 โดยเป็นการพิจารณาเป็นการลับเช่นเดิม แต่ครั้งนี้ ไม่มีครอบครัวนายจตุภัทร์เข้าฟังด้วย ซึ่งในวันดังกล่าว มีการสืบพยานทั้งหมด 4 ปาก

15 ส.ค. 2560 ศาลจังหวัดขอนแก่นนัดสืบพยานโจทก์นัดที่ 3 หลังจากช่วงเช้ามีการหารือเป็นการลับ ระหว่างนายจตุภัทร์ บิดามารดาของไป่ และศาล ช่วงบ่ายนายจตุภัทร์แถลงต่อศาลโดยขอรับสารภาพ ศาลพิพากษาในวันเดียวกัน โดยสั่งจำคุก 5 ปี แต่จำเลยรับสารภาพจึงลดโทษกึ่งหนึ่ง เหลือ 2 ปี 6 เดือน

โทษทัณฑ์ที่นายจตุภัทร์ได้รับทำให้เขาต้องถูกคุมขังอีก 1 ปี 10 เดือน 5 วัน นับจากวันตัดสินคดี